

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 24 czerwca 2025 r.

Pozycja 170

POSTANOWIENIE z dnia 1 kwietnia 2025 r. Sygn. akt Ts 17/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Jarosław Wyrembak,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej sp. z o.o. z siedzibą w S. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 305a ust. 1 pkt 2 lit. a i c oraz 305a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2017 r. oraz w związku z art. 545 ust. 3a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.) przez to, że „ustanawiają obowiązek stosowania niewzruszalnego domniemania faktycznego poziomu przekroczenia warunków korzystania ze środowiska w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi określonych w pozwoleniu, o którym mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy Prawo ochrony środowiska – bez możliwości badania faktycznego naruszenia dobra, bez możliwości wykazania przez stronę braku pogorszenia stanu środowiska – o wartości niepowiązanej w żaden sposób z realną wagą deliktu administracyjnego, a także bez związku z powstaniem szkody w środowisku, czy istnieniem zagrożenia jej powstania w przypadku podmiotu, który dokonał pomiarów wielkości emisji przez nieakredytowane laboratorium, i to takich samych jak dla podmiotu, który pomiarów w ogóle nie prowadził – co narusza zasadę sprawiedliwości w procedurze wymierzania kar administracyjnych oraz nakaz zachowania odpowiedniej proporcji między korzyścią, którą przynoszą zastosowane środki, a ciężarem nałożonym na jednostkę”,
z art. 2, art. 22, art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 86 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) § 5 pkt 2, § 6 pkt 4 i § 9 ust. 2 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie wysokości jednostkowych stawek kar za przekroczenia warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi (Dz. U. Nr 260, poz. 2177) wynikającymi z obwieszczenia Ministra Środowiska w sprawie wysokości stawek kar za przekroczenia warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz za przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, na rok 2015 oraz na rok 2016 opublikowanych odpowiednio w Monitorze Polskim (M.P.) z 2014 r., poz. 648 i M.P. z 2015 r. poz. 904 w związku z art. 305a ust. 2 w związku z art. 305a ust. 1 pkt 2 lit. a i c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519,

ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2017 r. oraz w związku z art. 545 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.) przez to, że „tworzą ryczałtowy, administracyjny mechanizm sankcyjny prowadzący do wymierzenia kar w wysokości górnej, jednostkowej stawki kar za przekroczenia (podwójna represyjność i kumulacja kar), a w konsekwencji do ustalania nadmiernych, niewspółmiernie wysokich oraz nieproporcjonalnych do wagi i rozmiaru deliktu administracyjnego sankcji administracyjnych za przekroczenia warunków korzystania ze środowiska określonych w art. 147a Prawa ochrony środowiska, bez zachowania właściwej proporcji między zgodnym z prawem pogorszeniem stanu środowiska, a działaniem sprzecznym z prawem, jakim jest dokonanie pomiarów wielkości emisji przez nieakredytowane laboratorium, bez respektowania nakazu zachowania odpowiedniej proporcji między korzyścią, którą przynoszą zastosowane środki, a ciężarem nałożonym na jednostkę, przy czym wprowadzanie tak wysokich rzeczywistych kar administracyjnych, ze względu na ich dolegliwość i restrykcyjność nadaje im wyłącznie represyjny oraz eliminujący charakter, prowadzący do rujnacji mienia i dorobku podmiotu gospodarczego oraz do podważenia jego bytu i jego prawa do wykonywania działalności gospodarczej”, z art. 2, art. 22 oraz art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu.

Skarga konstytucyjna została sporządzona przez radcę prawnego, który przedłożył pełnomocnictwo szczególne spełniające wymogi określone w art. 44 ust. 1 u.o.t.p.TK

Skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ od wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 października 2023 r. (sygn. akt [...] i [...]) nie przysługuje żaden zwyczajny środek zaskarżenia.

Dochowany został trzymiesięczny termin wniesienia skargi, zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż powyższe orzeczenia wraz z uzasadnieniami zostały doręczone skarżącej 30 października 2023 r. (data z numeru przesyłki znajdującego się na kopercie: [...] – dla wyroku NSA ze sprawy o sygn. [...] oraz nr [...] – dla wyroku NSA ze sprawy o sygn. [...]), natomiast skarga została złożona w Trybunale 29 stycznia 2024 r. (data nadania).

Skarga zawiera informację o tym, że od ostatecznego orzeczenia nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia. Na stronie 3 skargi skarżąca oświadczyła bowiem, że „od wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego wydanych w sprawach [...] nie wniesiono nadzwyczajnych środków zaskarżenia”.

Określony został przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK) oraz wskazano, które konstytucyjne wolności i prawa oraz w jaki sposób – jej zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK); skarżąca przedstawiła także uzasadnienie sformułowanych w skardze zarzutów (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK).

Skarga konstytucyjna nie jest obarczona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, a sformułowanych w niej zarzutów nie można uznać za oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

W związku z powyższym, po wstępnym rozpoznaniu skargi konstytucyjnej sp. z o.o. z siedzibą w S. (sygn. Ts 17/24) Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że spełnia ona przesłanki nadania jej dalszego biegu (art. 61 u.o.t.p.TK).